

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KUTATÁSOK A BUDAPESTI CORVINUS EGYETEMEN

WIMMER ÁGNES - JUHÁSZ PÉTER

Az egyetemek küldetésének kiemelt fontosságú, stratégiai jelentőségű eleme a tehetséggondozás, melynek a több mint hat évtizedes múltú visszatekintő tudományos diákköri (TDK) tevékenység az egyik alapköve. A TDK lehetőséget ad arra, hogy a hallgatók –kötelező tanulmányaikon túl – tudományos igényességgel, szakmailag megalapozott módon foglalkozzanak egy általuk választott témával, személyes konzulens, mentor támogatása mellett folytassanak kutatómunkát, s eredményeiket egy elemző dolgozatban összegezzék, hallgatói tudományos konferencián bemutassák. A Budapesti Corvinus Egyetemen évente több mint háromszáz tudományos diákköri dolgozat születik. Mintegy negyven-ötven, szakterületek szerint szervezett szekcióban versenyeznek a dolgozatok, melyek közül közel kétszázötven munkát mutatnak be a tavaszi TDK-konferencia szóbeli fordulójában. A legjobbak a két évente megrendezésre kerülő Országos Tudományos Diákköri Konferencián, az OTDK-n való részvételre is jogosultságot nyernek.

A tudományos diákköri tevékenység egész éves folyamat, mely széleskörű együttműködésre épül. A tavaszi konferencia előkészületei már az őszi félévben megkezdődnek a Corvinuson a korábbi évek eredményeit bemutató, népszerűsítő és tájékoztató rendezvényekkel, konferenciákkal (TDK-Mozaik konferencia, a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából szervezett minikonferenciák), felkészítő kurzusokkal és tréningekkel. Ezeken az érdeklődő hallgatók megismerkedhetnek korábbi TDK-zók tapasztalataival, kutatásaival és eredményeivel, megismerhetik a tudományos kutatás alapjait, a témaválasztás, a kutatási kérdés megfogalmazása, a forráskeresés, módszertanválasztás fontosabb szabályait és fogásait. Az Egyetemi Tudományos Diákköri Tanács (ETDT) az őszi félévben közzéteszi a meghirdetett szekciók, konzulensek és az általuk javasolt témakörök listáját, de ezeken túl, más témákkal is lehet nevezni. Az érdeklődők a tavaszi félév elején regisztrálják tervezett kutatásuk absztraktjait, s március végére készülnek el a TDK-dolgozatok. A tavaszi félévben is folytatódnak a tréningek, a személyes konzultációk mellett kutatásmódszertani, publikációs és prezentációs felkészítőkön vehetnek részt az érdeklődők. A folyamatban többszáz oktató vesz részt konzulensként, szekciótitkárként, felkészítő tanárként, opponensként, zsűritagként. Minden dolgozatot két bíráló értékeli, a szöveges visszajelzések egyben a munkák továbbfejlesztési lehetőségeire is felhívják a figyelmet. Összességében a TDK sok oktatót és hallgatót mozgósító folyamat, mely a felfedezés öröme mellett a tudományos kutatással való ismerkedést, az elemzési, publikációs és prezentációs képességek fejlesztését is szolgálja. Mindez első tapasztalatokat, fontos alapot jelent a későbbi doktori képzésre jelentkezők számára, de a vállalati, tanácsadói életben is hasznos ismeretekre és képességekre tehetnek szert a résztvevők.

A tudományos diákköri munkák témáinak sokszínűsége azt is jelzi, hogy a kutatás közel hozható a hallgatókhoz, akik felismerik, hogy a tudományos munka nem elvont, a világtól elzárt műhelyek sajátja, hanem mindennapjaink része lehet. Releváns, aktuális, a hallgatókat foglalkoztató kérdések megfogalmazása, szakmailag és módszertanilag megalapozott elemzése viszi előbbre környezetünk és a világ jobb megismerését, megértését, s nem utolsósorban elemzési és problémamegoldó eszközök használatának elsajátítását.

A Corvinuson 2019-ben 42 szekcióban 314 TDK-dolgozat készült, ezeknek mintegy fele a Gazdálkodástudományi Karon (21 szekcióban 156 dolgozat), közel egynegyede-egynegyede a

Közgazdaságtudományi Karon (10 szekcióban 77 dolgozat) és a Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Karon (11 szekcióban 81 dolgozat). 249 dolgozat jutott a szóbeli fordulókba, 131 pályamunkát díjaztak a szakmai zsűrik. 171 pályamunkát javasoltak az OTDK-n való részvételre. Öröndetes, hogy szívesen dolgoznak párosan, sőt csapatban is a hallgatók: 2019-ben a dolgozatok valamivel több mint 12 százalékát jegyezte több szerző, 31 kétszerős, 8 három- vagy többszerős munka született. A helyezettek között valamivel nagyobb, 16 százalék feletti ez az arány (21 két- vagy többszerős dolgozatot díjaztak a zsűrik).

2019-ben került sor a XXXIV. Országos Tudományos Diákköri Konferenciára, 16 tudományos szekcióban összesen 492 tagozatban több mint négyezer pályamunkát mutattak be magyarországi és határon túli magyar nyelvű képzést folytató felsőoktatási intézmények hallgatói. Az OTDK a hallgatói tudományos munka két évente megrendezésre kerülő országos seregszemléje, verseny és konferencia, egyfajta hallgatói szakmai csúcstalálkozó, a szakmai párbeszéd és hálózatépítés fontos terepe. A BCE hallgatói hat szekcióban indultak az előző két évben, 2017-ben és 2018-ban az egyetemi konferencián indulási jogot nyert dolgozatok szerzői közül. 2019-ben a kiemelkedő volt a részvétel és az eredmények: 164 szerző 138 pályamunkát mutatott be az OTDK különböző szekcióiban, legnagyobb számban ebben az évben is a Közgazdaságtudományi Szekcióban (106 dolgozat) és a Társadalomtudományi Szekcióban (23 dolgozat). Emellett az Agrártudományi Szekcióban (5 dolgozat), a FiFöMa szekció Társadalomföldrajz alszekciójában (2 dolgozat), valamint az Informatikatudományi és a Sport- és Testneveléstudományi Szekciókban (1-1 dolgozat) vettek részt a BCE jelenlegi és volt hallgatói. A bemutatott pályamunkák közül csaknem minden második, 62 dolgozat ért el helyezést, s ezek fele, 30 dolgozat első helyezett lett, ami kiemelkedő eredmény, hiszen a helyezések száma korlátozott, s tagozatonként csak egyetlen első helyezést adhatnak ki a szakmai zsűrik. Az OTDK Közgazdaságtudományi Szekciójában, melyet most a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kara rendezett, 34 hazai és határon túli intézmény hallgatói vettek részt 364 dolgozattal. A BCE három karáról bemutatott 106 dolgozat kétharmada díjazott lett, 47 helyezést és 21 különdíjat nyertek a hallgatók, a 44 tagozatból 25-ben az első helyezést megszerezve. Az intézmények rangsorában a BCE Gazdálkodástudományi Kara került a képzeletbeli dobogó legfelső fokára 15 első, 10 második, 6 harmadik helyezéssel és 11 különdíjjal, míg a BCE Közgazdaságtudományi Kara a második (8 első, 5 második, 1 harmadik helyezéssel és 9 különdíjjal). A Debreceni Egyetem (5 első, 4 második, 2 harmadik helyezéssel és 2 különdíjjal) harmadik legjobbként zárta a hallgatói tudományos munkák legnagyobb seregszemléjét.

A TDK nem csak a szerzők, mentoraik, a háttérrel adó tudományos műhelyek és intézmények számára fontos, hiszen az eredmények gyakran szélesebb körben is érdeklődésre tarthatnak számot. Emiatt is tartjuk fontosnak a tudományos diákköri munkák alapján készített publikációkat, cikkeket, tanulmányokat, előadásokat, melyek mások számára is elérhetővé teszik az eredményeket, kedvcsinálónként szolgálhatnak a kutatást tervező hallgatóknak, képet adhatnak a hallgatói tudományos munka sokszínűségéről, érdekességéről, szakmai színvonaláról. A BCE legjobb tudományos diákköri munkáiból egy évtizede indítottuk útjára a Közgáz Diáktudós könyvsorozatot. A sorozatban eddig 12 válogatáskötet jelent meg, több mint 130 szerző összesen 112 tanulmányával, melyeket TDK- és OTDK-helyezett tudományos diákköri kutatásaik alapján külön erre a célra írtak a szerzők, szélesebb közönség számára is megfogalmazva eredményeiket. Ezt a törekvést szeretnénk folytatni a Köz-Gazdaság jelen számában a BCE tudományos diákköri kutatásaiból válogatott munkák közzétételével is. Díjnyertes TDK-munkák szerzőit kértük fel

arra, hogy önállóan vagy konzulensükkel közösen tudományos cikk formájában mutassák be kutatásukat. Gaál Dorottya Karolin és konzulense, Harangozó Gábor cikke az ökoturizmus fenntarthatósági vonatkozásaival foglalkozik az afrikai kontinens példáján keresztül. Kerényi Nóra és konzulense, Török Áron a termelői piacokat vizsgálja fogyasztói nézőpontból, nemzetközi és hazai kitekintést adva. Szécsi Dominika tanulmánya a fiatalok pénzügyi attitűdjét elemzi a döntéshozatal és a lakhatás szempontjából. Örömmel ajánljuk e cikkeket az Olvasók figyelmébe, remélve, hogy e munkák is megerősítik: a TDK kutatások sokszínűek, izgalmas és releváns terepen zajlanak, s a fiatal kutatók tudományos kíváncsisággal, szakmailag és módszertanilag felkészülten viszonyulnak napjaink aktuális kérdéseire.